

Sygn. akt II CSKP 839/22

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Misztal-Konecka (przewodniczący)

SSN Marcin Krajewski

SSN Marcin Łochowski (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku J. P.
z udziałem A. M.
o podział majątku wspólnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 września 2022 r.,
skargi kasacyjnej uczestniczki
od postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu
z dnia 15 października 2019 r., sygn. akt II Ca 746/17,

1. odrzuca skargę kasacyjną;

2. zasądza od A. M. na rzecz J. P. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Uczestniczka postępowania A. M. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 15 października 2019 r., zaskarżając je w części, tj. co do punktu I w podpunktach a), b), c) i d), żądając uchylenia zaskarżonego postanowienia w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie uchylenia również postanowienia Sądu

Rejonowego w Środzie Śląskiej z 29 listopada 2016 r. i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną wnioskodawca wnosił o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 519¹ § 2 k.p.c. w sprawach o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami od postanowienia sądu drugiej instancji co do istoty sprawy przysługuje skarga kasacyjna, chyba że wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych. W sprawach tych, w razie zaskarżenia orzeczenia co do istoty sprawy, wartość przedmiotu zaskarżenia nie odpowiada wartości całego dzielonego majątku, lecz wartości konkretnego interesu (roszczenia, żądania) lub składnika majątkowego, którego dotyczy środek zaskarżenia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 stycznia 2003 r., III CZ 153/02, OSNC 2004, nr 4, poz. 60; z 20 lutego 2015 r., V CSK 239/14; z 13 marca 2015 r., III CZ 13/15; z 19 czerwca 2015 r., IV CZ 16/15; z 6 listopada 2015 r., II CZ 76/15; z 13 stycznia 2017 r., III CZ 61/16; z 26 października 2017 r., II CZ 64/17; z 12 stycznia 2018 r., II CZ 85/17; z 28 lutego 2018 r., II CZ 108/17). Z reguły wartość ta nie może przekraczać wartości udziału przysługującego skarżącemu uczestnikowi, chyba że podważa on zasadę podziału, objęcie lub nieobjęcie orzeczeniem poszczególnych rzeczy lub praw albo rozliczenie nakładów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 lutego 2020 r., V CSK 290/19 i tam cyt. orzecznictwo).

Skarżąca oznaczyła wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 212 523,19 zł, wyjaśniając lakonicznie, że „taką kwotą określa się wartość interesu skarżącej”. Wartość ta wynika z zsumowania zasądzonej od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika kwoty 128 671,53 zł i hipoteki obciążającej przyznaną wnioskodawczynie nieruchomości w kwocie 83 851,66 zł.

Należy przede wszystkim zauważyć, że zasądzona w sprawie o podział majątku kwota tytułem spłaty oraz zwrotu nakładów jest determinowana wartością poszczególnych składników majątku przyznanych uczestnikom oraz wysokością podlegających rozliczeniu nakładów. Wartość przedmiotu zaskarżenia nie może

więc zostać ustalona przez odwołanie się do innej wartości majątku wspólnego i jednocześnie innej wysokości należnej spłaty. W takiej sytuacji bowiem ta sama kwota byłaby przy obliczaniu wartości przedmiotu zaskarżenia uwzględniona dwukrotnie.

W ramach zarzutów skargi uczestniczka podnosi, że wartość majątku wspólnego ustalona przez Sądy *meriti* na 299 000 zł powinna ulec obniżeniu o 83 851,66 zł, a więc sumę hipoteki obciążającą nieruchomości. Co więcej, według uczestniczki nie było podstaw do ustalenia wartości nieruchomości przyznanej wnioskodawcy na kwotę 41 000 zł, skoro byli małżonkowie zgodnie przyjmowali wartość tej nieruchomości na 50 000 zł (obniżenie wartości nieruchomości o 9000 zł). Ponadto, zdaniem skarżącej, wartość majątku stanowiąca podstawę do ustalenia wysokości spłaty powinna zostać obniżona o ustaloną w postępowaniu wartość podlegających rozliczeniu nakładów, tj. 20 171,53 zł. W konsekwencji wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi 113 023,19 zł (83 851,66 zł + 9 000 zł + 20 171,53 zł).

Sąd Najwyższy nie jest związany wskazaną przez skarżącą wartością przedmiotu zaskarżenia i może dokonać jej sprawdzenia na podstawie akt sprawy, z pominięciem zasad określonych w art. 25 i 26 k.p.c. (postanowienia Sądu Najwyższego: z 6 czerwca 1997 r., II CKN 47/97, OSNC 1997, nr 11, poz. 180; z 18 marca 2015 r., III CSK 419/14; z 1 grudnia 2016 r., IV CSK 247/16; z 20 grudnia 2018 r., II CSK 749/17; z 22 lutego 2019 r., I CSK 436/18). Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy przyjął, że wartość przedmiotu zaskarżenia, uwzględniając zakres zaskarżenia i podstawy skargi, wynosi 113 024 zł, co oznacza, że nie przekracza 150 000 zł. Kwota 113 024 zł wyznacza więc maksymalną wartość interesu skarżącej podlegającego ochronie skargą kasacyjną, co czyni skargę niedopuszczalną (art. 519¹ § 2 k.p.c.).

Niezależnie od tego skarga kasacyjna podlegała również odrzuceniu z uwagi na jej wady konstrukcyjne.

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 k.p.c. do elementów konstrukcyjnych skargi kasacyjnej należy m.in. wskazanie, czy orzeczenie, od którego jest wniesiona skarga, zostało zaskarżone w całości czy w części (pkt 1), a także sformułowanie

wniosku o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany (pkt 3). Bezwzględny wymóg jest, aby zakres zaskarżenia i wniosek o uchylenie lub o uchylenie i zmianę orzeczenia były ze sobą ściśle skorelowane, przy czym brak tej korelacji skutkuje odrzuceniem skargi (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 października 2007 r., V CSK 309/07; z 23 sierpnia 2012 r., III CSK 161/12; z 10 kwietnia 2013 r., III CSK 64/13; z 24 kwietnia 2013 r., III CSK 77/13; z 24 sierpnia 2016 r., V CSK 112/16). Skarżąca zaskarżyła postanowienie Sądu Okręgowego w części, ale wniosła o jego uchylenie w całości. W skardze brak zatem korelacji między zakresem zaskarżenia a zakresem wniosku kasacyjnego.

Z tego względu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 13 § 2 oraz art. 519¹ § 2 k.p.c. odrzucił skargę kasacyjną, a zgodnie z art. 520 § 2 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 zw. z § 2 pkt 6 i § 4 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 265 ze zm.) obciążył skarżącą kosztami postępowania kasacyjnego.

[as]